

AWT-WERKPROGRAMMA 1997

- A. Onderwerpen die uit 1996 overlopen naar 1997
 - 1. Nieuwe perspectieven in de vraag naar en de bijdrage van de alfa- en gamma-wetenschappen
- B. Nieuwe onderwerpen
 - 2. Voortzetting Verkenningenproces
 - 3. Financiële verslaglegging en innovatief vermogen
 - 4. Tekorten aan informatici
 - 5. Van vinding naar klant
 - 6. Grote technologische instituten

A. Onderwerpen die uit 1996 overlopen naar 1997

1. Nieuwe perspectieven in de vraag naar en de bijdrage van de alfa- en gamma-wetenschappen

Aan de AWT is het volgende gevraagd.

- *Voor welk type vraagstukken bij overheid en bedrijfsleven (inclusief dienstensector) die tot dusver vooral vanuit een technologische of exact-wetenschappelijke invalshoek werden bekeken, is nu en op de middellange termijn kennis nodig van de maatschappij-, gedrags- en geesteswetenschappen, al dan niet in multidisciplinair verband in te brengen? Welke specifieke terreinen binnen de alfa- en gamma-disciplines zijn van belang? Gaat het daarbij om kennis gericht op onmiddellijke toepassing of om meer funderend onderzoek?*
- *Zijn de gebruikers van dat onderzoek (zoals overheid en bedrijfsleven) zich bewust van hun eigen behoefte aan expertise uit het alfa- en gamma-onderzoek? Is de onderzoeksgemeenschap zich van die ontwikkeling bewust? Zo niet, hoe kan aan beide zijden dat besef worden bevorderd?*
- *Zijn de publieke (universiteiten, para-universitaire instellingen, GTI's, TNO, SCP) en de private (bedrijfslabs, adviesbureaus, sociaal-wetenschappelijke onderzoeksbureaus) kennisontwikkelaars in staat om in de toenemende vraag naar kennis van mens, maatschappij en cultuur te voldoen? Sluiten nu en in de nabije toekomst de vraag naar en het aanbod van alfa- en gammakennis en -onderzoekers op elkaar aan? Zo niet, welke verbeteringen zijn dan nodig?*
- *Vergt het samenwerken van onderzoekers uit de alfa- en gamma-disciplines met onderzoekers uit de beta- en technische disciplines (multidisciplinariteit) in een bedrijfs- of beleidsomgeving speciale vaardigheden en kennis? Zo ja, worden die in de opleidingen geboden? Hoe kunnen de gebruikers van dit type onderzoek (bedrijven, departementen et cetera) op dit punt een bijdrage leveren (onder meer vanuit het perspectief van 'kennismanagement')?*
- *Op welke terreinen van de mens-, maatschappij- en geesteswetenschappen die relevant zijn voor bedrijfsleven en overheid (voorzover het om beleid gaat waarvoor tot recent voornamelijk technisch en exact-wetenschappelijke kennis*

werd gebruikt) heeft Nederland een sterke positie en op welke een zwakke of geen positie. Welke kansen en bedreigingen liggen er voor Nederlandse onderzoekorganisaties of -bureaus, dan wel onderzoekers, op dit vlak?

De Raad zal over dit onderwerp medio 1997 adviseren.

B. Nieuwe onderwerpen

2. Voortzetting verkenningenproces

In de AWT-wet staat:

De Raad heeft tevens tot taak op het verzoek van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen verkenningen op het gebied van wetenschap en technologie uit te voeren, dan wel deze te doen uitvoeren. De Raad stelt de resultaten van deze verkenningen in de vorm van rapporten algemeen verkrijgbaar en brengt deze ter kennis van de daarvoor in aanmerking komende instellingen op het gebied van wetenschap en technologie.

Aan de AWT is gevraagd het erfgoed van de OverlegCommissie Verkenningen (OCV) over te nemen en daarbij voorzieningen in de werkwijze en de organisatie te treffen zodat de AWT vanaf 1997 in staat zal zijn het verkenningenproces op het terrein van wetenschap en technologie verder te ontwikkelen en te verbeteren. Bij het vervolg van het verkenningenproces zal de AWT naast prioriteiten ook uitdrukkelijk de posterioriteiten in het onderzoek in beeld moeten brengen bij advisering aan de overheid.

Genoemd onderwerp zal een continu aandachtspunt zijn voor de AWT.

3. Financiële verslaglegging en innovatief vermogen

Aan de AWT is gevraagd om - bij voorkeur vanuit internationaal-vergelijkend perspectief - inzicht te verschaffen in de regels en procedures die ten grondslag liggen aan de financiële waardering en verslaglegging en welke belemmeringen dat oplevert voor het opnemen van immateriële activa in die verslaglegging en of, en zo ja hoe, de overheid de belemmeringen kan wegnemen. Het AWT-advies zou daarmee het fundament kunnen leggen voor een herziening van de genoemde regels en procedures, die de grondslagen van de financiële verslaglegging "kennis-vriendelijker" maakt en het innovatievermogen van bedrijven vergroot.

De Raad zal over dit onderwerp eind 1997 adviseren.

4. Tekorten aan informatici

De AWT is gevraagd te adviseren over de rol die de overheid en het bedrijfsleven bij het vergroten van het aantal informatici (informatiebeheer en/of ontwerp/research) kunnen spelen. En hoe we kunnen voorkomen dat acties om op lange termijn meer informatici

vanuit het onderwijs beschikbaar te krijgen stranden omdat studenten en docenten in een (te) vroeg stadium door het bedrijfsleven worden weggezogen?

De Raad zal over dit onderwerp najaar 1997 adviseren.

5. Van vinding naar klant

De AWT is gevraagd hoe het komt dat in Europa/Nederland veelbelovende technologieën een veel moeilijker en dus langere commercialiseringsfase doormaken dan in USA/Japan. Waarom is de afstand in de tijd tussen 'laboratorium' en markt in Europa/NL zoveel lastiger dan in USA/Japan? Welke verklaringsgronden kunnen daarvoor aangegeven worden? Zijn die algemeen geldig of verschillen ze per sector? En welke partij moet op welke punten actie ondernemen?

De AWT zal over dit onderwerp eind 1997 adviseren.

6. Grote technologische instituten

Aan de AWT zijn de volgende vragen voorgelegd:

- *Hoe kijkt de Raad thans aan tegen de betekenis van de GTI's in het algemeen en het concept van de GTI's in het bijzonder als schakels in de vergroting van de kennisintensiteit in hun sector? Hoe ziet de AWT de gewenste relaties tussen het fundamenteel-strategische onderzoek aan de universiteiten en het toegepaste onderzoek in de GTI's enerzijds en tussen de GTI's en de 'markttoepassingen' anderzijds?*
- *Hoe ziet de AWT de positie van de GTI's in internationale context? Welke maatregelen zou de AWT willen voorstellen om deze positie te versterken en internationale samenwerking van de GTI's te bevorderen?*
- *Op welke wijze zouden processen die kunnen leiden tot meer synergie en afstemming tussen de GTI's en de andere kennisinstellingen bevorderd kunnen worden? Welke maatregelen wil de AWT ter verbetering aanbevelen in de sfeer van de verheldering van missies van instituten voor toegepast onderzoek, van tariefstelling of andere relevant te achten aspecten? Hoe kan worden bewerkstelligd dat deze onderzoekinstellingen vanuit voldoende en steeds actuele basiskennis dynamisch kunnen reageren op de markt vraag?*
- *Hoe ziet de AWT de overheidsverantwoordelijkheid voor de GTI's in deze context? Wat acht de AWT adequate bestuurlijke en financiële relaties tussen overheid en GTI's om deze de nodige continuïteit te verschaffen en zonder daarmee op termijn een aanbod in stand te houden waarnaar geen maatschappelijke vraag (meer) is?*

De AWT zal over dit onderwerp in het najaar 1997 adviseren.